

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8714214121
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8714214121.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: E. Z., X.. XX.XX.XXXX, V. L. J.Á. XXX/XX, XXX XX P., právne zastúpený.: Beňo & partners advokátska kancelária s. r. o., IČO: 44 250 029, Nám. sv. Egídia 93, 058 01 Poprad, proti žalovanému: UNIQA poisťovňa, a. s., IČO: 00 653 501, so sídlom Lazaretská 15, 820 07 Bratislava, právne zastúpená: PRK Partners s. r. o., IČO: 35 978 643, Hurbanovo nám. 3, 811 06 Bratislava, v konaní o zaplatenie 6.917,48 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 17.06.2021 č.k. 21C/187/2014-287, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len súd „prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % účelne vynaložených trov konania, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník“.

2. Rozhodnutie odôvodnil zisteným, že dňa 26.07.2014 došlo k dopravnej nehode motorových vozidiel Y. J. CC, U.: J a K. H. U.: R Dopravnú nehodu zaviniel vodič motorového vozidla K. H. EČV:R povinne zmluvne poisteného u žalovaného. K dopravnej nehode bola privolaná polícia, ktorá udelila vodičovi vozidla K. H. pokutu za spáchanie priestupku proti plynulosti cestnej premávky. Motorové vozidlo Y. J. CC bolo v dôsledku zrážky viditeľne a značne poškodené v prednej aj zadnej časti, čo zodpovedalo priebehu nehodového deja. Žalobca ako držiteľ motorového vozidla Y. J. CC si u žalovaného v súvislosti s poistnou udalosťou uplatnil nárok na náhradu Škody vzniknutej poškodením jeho motorového vozidla. Žalovaný odmietol žalobcovi plniť z dôvodu, že ide o zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla nie v príčinnej súvislosti s poistnou udalosťou. Keďže žalovaný v konaní namietal, že žalobca v čase vzniku škodovej udalosti nebol vlastníkom motorového vozidla, súd skúmal aktívnu legitimáciu žalobcu. Mal za preukázané, že majiteľom vozidla Y. J. CC, bola v čase dopravnej nehody leasingová spoločnosť, žalobca bol len držiteľom. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje aj osvedčenie o evidencii motorového vozidla J. XXXXXX, ktorý dôkaz súdu predložil žalovaný a z ktorého je zrejmé, že vlastníkom vozidla v čase dopravnej nehody bola spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Kežmarok, ktorej právnym nástupcom je leasingová spoločnosť VÚB leasing, a.s., a držiteľom motorového vozidla, teda nájomcom bol žalobca.

Z predloženého potvrdenia zároveň vyplýva, že leasingová zmluva č. XXXXXXXXXX bola uzavretá dňa 11.04.2014 medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., F., a žalobcom, a bola predčasne ukončená ku dňu 03.11.2015. Žalobca k tvrdeniu žalovaného považoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu za preukázanú a zhojenú tým, že súdu bolo doručené potvrdenie o ukončení leasingovej zmluvy (zmluvy o zabezpečení) č. XXXXXXXXXX zo dňa 04.11.2015.

3. Na základe takto vykonaného dokazovania súd uzavrel, že žalobca nebol v čase poškodenia motorového vozidla jeho vlastníkom, a preto žalobcovi neprislúcha procesné právo uplatňovať si hmotnoprávny nárok na náhradu škody. Na tom nič nemení ani okolnosť, akým spôsobom vlastník vozidla následne s poškodeným motorovým vozidlom naložil a akým spôsobom si účastníci leasingovej zmluvy vyporiadali svoje právne vzťahy. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôkazov, ktoré nesúvisia s aktívnou legitímáciou nachádzajúcich sa v súdnom spise, súd z dôvodu neexistencie aktívnej legitímácie žalobu zamietol a z dôvodu procesnej ekonomie nepristúpil k ďalšiemu vykonávaniu dôkazov navrhnutých žalobcom.

4. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP a v konaní úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f), h) CSP. Žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie. Alternatívne žiadal, aby v prípade ak bude mať odvolací súd podmienky na rozhodnutie vo veci splnené, vo veci sám rozhodol tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie. Nakoľko jediným dôvodom pre zamietnutie žaloby je nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, žalobca sa v odvolaní koncentruje výlučne na túto spornú otázku, nakoľko z ust. § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení žiadnym spôsobom nevyplýva, že oprávnenou osobou je výlučne vlastník poškodeného vozidla. Podľa odvolateľa oprávnenou osobou môže byť ktokoľvek, komu v súvislosti s prevádzkou poisteného vozidla vznikla škoda. Už prvý základný predpoklad, na ktorom súd postavil svoj záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie je mylný. Poškodeným môže byť každá právnická a fyzická osoba, ktorá preukáže vznik škody. Okolnosť vlastníctva poškodenej veci môže byť jednou, ale nie jedinou a výlučnou podmienkou vzniku nároku. V praxi sa vyskytujú dva druhy leasingu - operačný a finančný. Operačný leasing nie je z právneho pohľadu nič iné, než nájomná zmluva, na základe ktorej nájomca platí za predmet nájmu dohodnuté nájomné s tým, že predmet nájmu sa po ukončení jeho životnosti odovzdá späť prenajímateľovi a nájomca dostáva nový predmet nájmu, za ktorý ďalej platí nájomné. Operačný leasing sa na Slovensku pri osobných motorových vozidlách takmer nepoužíva. Finančný leasing, ktorý bol použitý aj v prejednávanej veci je zásadne odlišný v tom, že jeho účelom je predmet nájmu nadobudnúť do vlastníctva. Predmet nájmu nájomcovi po skončení nájmu ostáva v držbe a nájomca sa stáva jeho vlastníkom na základe kúpnej zmluvy. Kúpna cena za vozidlo je buď splácaná počas doby leasingu alebo je doplatená na konci v symbolickej výške. V prejednávanej veci preukázateľne nešlo o operačný, ale o finančný leasing, ktorého účelom je konečné nadobudnutie vlastníckeho práva k jeho predmetu v prospech nájomcu. V prípade finančného leasingu totiž leasingové splátky nepredstavujú nájomné, ale kúpnu cenu. Nájomca totiž na konci leasingového obdobia nedostáva vozidlo do vlastníctva „zadarmo“. Nadobudnutie vlastníctva je podmienené splatením všetkých leasingových splátok, ktorých hodnota spolu predstavuje kúpnu cenu vozidla a zisk leasingového prenajímateľa. Ak by sa leasingové splátky mali považovať za čisto nájomné, potom by úplne chýbal titul pre nadobudnutie vlastníckeho práva na konci leasingového obdobia. Leasingový nájomca tým, že počas leasingového obdobia spláca kúpnu cenu vozidla, umožňuje mu to stať sa na jeho konci vlastníkom. Preto jediným poškodeným je v takom prípade leasingový nájomca, ktorý má poškodené alebo zničené vozidlo, ktoré legitímne užíva, zároveň je povinný platiť leasingové splátky a v prípade zničenia alebo krádeže vozidla „platí za nič“, nakoľko predmet nájmu nikdy nezíska do svojho vlastníctva. Preto odvolateľ nechápe ako za týchto okolností mohol súd dospieť k záveru, že škodu utrpel vlastník vozidla. Je nepochopiteľné a tento právny názor nemá žiadnu logiku, ani oporu v právnom poriadku a najmä je extrémne nespravodlivý. Pritom súd mal dôkaz predložený žalobcom, prehlásenie od leasingového prenajímateľa, že dostal všetky splátky leasingu (dokonca predčasne) a nevznáša voči nikomu žiadne nároky. Z uvedeného vyplýva, že leasingová spoločnosť žiadnu škodu neutrpela ani utrieť nemohla. Omyl súdu spočíva v úplne jednoduchej veci, stačí si uvedomiť, že v prípade škody na veci nemusí vždy škoda vzniknúť len jeho vlastníčkovi. A v prípade finančného leasingu, vlastníčkovi škoda ani objektívne vzniknúť nemôže. Zmyslom finančného leasingu z pohľadu leasingového prenajímateľa totiž nie je vlastníctvo vozidla, ale jeho prefinancovanie, t.j. dosiahnutie zisku zo splátok.

6. Žalovaný k odvolaniu žalobcu navrhol rozsudok potvrdiť a zaviazat' žalobcu nahradiť mu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správne skutkovému zisteniu, že žalobca v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom vozidla Y. J. CC, a preto žalobcovi neprislúcha procesné právo uplatňovať si hmotnoprávny nárok na náhradu škody. V tejto súvislosti súd poukázal na jednoznačnú judikatúru najvyšších súdnych autorít. Nárok na náhradu škody, ktorá by vznikla v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou a za ktorú by mal zodpovedať žalovaný na základe povinného zmluvného poistenia, žalobcovi nevznikol. Podstata argumentácie žalobcu v prvostupňovom konaní spočívala v tom, že ak v čase podania žaloby žalobca nebol vlastníkom vozidla, a teda aktívne legitimovaný, k zhojeniu tejto skutočnosti došlo vyplatením leasingovej zmluvy.. Žalobca v odvolaní zásadným spôsobom mení svoje predchádzajúce tvrdenia, už neargumentuje zhojením nedostatku aktívnej vecnej legitimácie, ale tvrdí, že aj keď v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom vozidla Y. J. CC, to neznamena, že nie je poškodeným, a preto má aktívnu vecnú legitimáciu na náhradu škody. Z odvolania žalobcu však už nevyplýva, že si prostredníctvom žaloby uplatňuje skutočnú škodu vzniknutú na poškodenom vozidle, ale že si uplatňuje ujmu, ktorá mu mala vzniknúť ako následok jeho záväzkov (ako leasingového nájomcu) voči leasingovému prenajímateľovi vyplývajúcich z leasingovej zmluvy. Táto argumentácia žalobcu však predstavuje nové prostriedky jeho procesného útoku, ktoré pred súdom prvej inštancie, a to výlučne z vlastného zavinenia, neuplatnil. Ide o novotu v odvolacom konaní, pričom novoty v odvolacom konaní je možné pripustiť len v zmysle § 366 Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci, rozhodným v tomto prípade je skutočnosť, že žalobca v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom vozidla Y. J., a preto v zmysle ustálenej judikatúry žalobca (v postavení leasingového nájomcu), nie je oprávnený uplatňovať si nárok na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť poškodením vozidla Y. J. CC. Žalobca navyše v konaní ani nepredložil ako dôkaz samotnú leasingovú zmluvu, preto jeho tvrdenia o vzájomných právach a povinnostiach medzi leasingovým prenajímateľom a nájomcom vyplývajúcich z leasingovej zmluvy neboli preukázané. V konaní tak nebolo preukázané kedy a za akých podmienok dochádza k zmene vlastníckeho práva k vozidlu Y. J. CC, ako ani akým spôsobom boli upravené vzájomné záväzky medzi žalobcom a leasingovým prenajímateľom. Vzhľadom na žalobcove špekulácie o tom, či leasingová zmluva má obsahovo najbližšie k nájomnej zmluve s doložkou kúpy prenajatej veci alebo inému inštitútu, žalovaný tieto námietky považuje za zbytočné, a preto v rámci tohto vyjadrenia ani nemá ambíciu vyvracať nesprávnosť záverov žalobcu o právnej povahe inštitútu leasingu (finančný prenájom) v podmienkach Slovenskej republiky. Navyše viaceré tvrdenia žalobcu uvedené v odvolaní si odporujú. Podľa žalovaného leasingová zmluva predstavuje inominálny kontrakt, na základe ktorého leasingový prenajímateľ prenecháva do užívania leasingovému nájomcovi na dojednanú dobu dohodnutý predmet (vozidlo), za čo sa leasingový nájomca zaväzuje platiť leasingovému prenajímateľovi dohodnutú odplatu s tým, že v takejto zmluve môžu byť dojednané podmienky prevodu vlastníctva k predmetu leasingu (zvyčajne dodatočnej uzatvorenej kúpnej zmluvy). V žiadnom prípade však nemožno súhlasiť s tým, že leasingové splátky predstavujú splátky kúpnej ceny. V takom prípade by predsa išlo o kúpu vozidla a nie leasing. Na záver žalovaný uviedol, že skutočnosť, že žalobca sa rozhodol uzatvoriť nevýhodnú leasingovú zmluvu, podľa ktorej mal byť povinný zaplatiť všetky splátky, a na druhej strane leasingový prenajímateľ nebol povinný opraviť vozidlo volkswagen J. CC, či uplatňovať si náhradu škody voči škodcom, nemožno pričítať na ujmu žalovaného. Žalovaný totiž nevie ovplyvniť obsah vzájomných záväzkov medzi žalobcom ako nájomcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. ako leasingovým prenajímateľom. Ak sa žalobca pri uzatváraní leasingovej zmluvy spoliehal na to, že počas niekoľkoročnej doby trvania leasingovej zmluvy na vozidle nevznikne škoda, uvedené predstavuje hrubú nedbanlivosť žalobcu. Primerane opatrná zmluvná strana by predsa požadovala, aby v leasingovej zmluve boli upravené povinnosti leasingového prenajímateľa (ako vlastníka vozidla), pri vzniku škody na vozidle.

7. Žalobca k vyjadreniu žalovaného uviedol, že trvá na podanom odvolaní, ako aj na dôvodoch, ktoré sú v ňom uvedené.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, (ďalej len CSP) v zmysle zásad uvedených v § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým,

že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Žalobca svoje odvolanie odôvodňuje tým, že súd mal na základe vykonaných dôkazov dospieť k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP) a že rozsudok má vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP). Žalobca v odvolaní v podstate namieta to, že mu v príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou vznikla škoda, za ktorú má zodpovedať žalovaný.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

12. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

13. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je konzistentné a jednoznačnými argumentmi podporil záver, ku ktorému dospel, pričom k celkovej presvedčivosti rozhodnutia súdu prvej inštancie možno uviesť, že premisy zvolené v rozhodnutí, ako aj závery, na základe ktorých k týmto dospel, sú pre nielen právnickú, ale aj laickú verejnosť prijateľné a racionálne; zároveň aj spravodlivé a presvedčivé. Právne závery sú v súlade s vykonanými skutkovými zisteniami a celkovo možno konštatovať, že napadnuté rozhodnutie, pokiaľ sa týka rozsahu jeho odôvodnenia, je v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

14. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, tzn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnosťami. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. CSP (dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185-§ 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods.1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy,

ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmý nesúlad.

15. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil sú správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

16. K námietke o nesprávnom právnom posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Táto odvolacia námietka nebola naplnená.

17. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97). (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009). Z rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva akým spôsobom sa súd vyporiadal s dôvodmi, na ktoré opätovne odvolateľ poukazuje v odvolacom konaní. Odvolací súd na toto odôvodnenie poukazuje a s týmto sa plne stotožňuje.

18. Pokiaľ sa týka jednotlivých odvolacích námietok žalobcu, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel na základe predložených dôkazov k správne skutkovému zisteniu, že žalobca v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom vozidla Y. J. CC, a preto škoda, ktorá mala na predmetnom motorovom vozidle vzniknúť nevznikla žalobcovi, ale vlastníkovi vozidla. Uvedené vyplýva z potvrdenia o ukončení zmluvy o zabezpečení č. XXXXXXXXXX uzatvorenej medzi spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. a žalobcom dňa 11.04. 2014 (č. I. 247). Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalobcovi neprislúcha procesné právo uplatňovať si hmotnoprávny nárok na náhradu škody a žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol. Rozhodným preto v danom prípade je tá skutočnosť, že žalobca v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom motorového vozidla Y. J. CC, EČV: J. XXXDC, vlastníkom vozidla bola leasingová spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., pričom vozidlo Y. J. CC bolo predmetom leasingového nájmu na základe leasingovej zmluvy č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 11.04.2014 medzi žalobcom ako leasingovým nájomcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ako leasingovým prenajímateľom. Tým, že žalobca leasingovú zmluvu v konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil, obsah záväzkov žalobcu na jednej strane a spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., na druhej strane nie je preukázaný.

19. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobca v čase škodovej udalosti nebol vlastníkom vozidla Y. J. CC, EČV: J. XXXDC, bol jeho leasingovým nájomcom, a preto v zmysle ustálenej judikatúry žalobca v postavení leasingového nájomcu nie je oprávnený uplatňovať si nárok na náhradu škody, ktorá mala vzniknúť poškodením vozidla Y. J. CC.

20. Ustálená judikatúra pri otázke náhrady škody akcentuje skutočnosť, že majetok poškodeného sa v dôsledku škodovej udalosti zmenší. Prirodzene, ak osoba nie je vlastníkom poškodenej veci, nedochádza ani k zmenšeniu (resp. zníženiu hodnoty) majetku osoby, ktorá si poškodenú vec prenajíma. Škoda totiž vzniká vlastníkovi poškodenej veci, v danom prípade tak škoda na vozidle Y. J. CC vznikla vlastníkovi tohto vozidla (leasingovej spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s.) a nie žalobcovi ako leasingovému nájomcovi. Skutočnosť, že vznik škody na predmetnom motorovom vozidle má následne na základe zmluvných podmienok dohodnutých medzi vlastníkom (leasingovou spoločnosťou Consumer

Finance Holding, a.s.), a nájomcom (žalobcom) dopad aj na žalobcu ako nájomcu je pre tento spor právne irelevantná, keďže v takom prípade absentuje príčinný vzťah medzi takýmto následkom a škodovou udalosťou. Z povahy veci škoda vznikla len konkrétnemu subjektu, t.j. vlastníkovi motorového vozidla, a preto len táto osoba si môže uplatniť nárok na náhradu škody.

21. Ak súd prizná žalobcovi ako leasingovému nájomcovi, ktorý nebol vlastníkom zničenej veci - motorového vozidla, aktívnu vecnú legitímáciu na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej na veci, koná v rozpore s ustálenou judikatúrou (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/198/2007 z 30.09.2008, ako aj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25Cdo/267/2005 z 29.03.2007 a sp.zn. 25Cdo/78/2001 z 30.10.2002).

22. Vecná legitímácia vyjadruje postavenie účastníka konania v hmotnoprávnom vzťahu (niekedy aj v procesnoprávnom vzťahu), ktoré v konečnom dôsledku vedie k úspechu alebo neúspechu v konaní. Účastník konania, ktorý je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (záväzku), má pasívnu legitímáciu. Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca zažaluje osobu, ktorá je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Ak sa to v konaní nedokáže, súd žalobu zamietne so záverom o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného bez ohľadu na prípadné zistenie, že nositeľom pasívnej vecnej legitímácie je iný subjekt, ktorého ale žalobca za žalovaného neoznačil.

23. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo/205/2009 z 29.06.2010), kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby.

24. Vzhľadom na charakter prejednávaného sporu, súd prvej inštancie správne postupoval, ak sa prednostne v konaní zaoberal otázkou vecnej legitímácie ako stavu vyplývajúceho z hmotného práva, podľa ktorého je účastník subjektom práva (povinnosti), ktorého je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia, alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom v hmotnoprávnej povinnosti, nie je nositeľom oprávnenia alebo povinnosti, o ktorých sa koná.

25. V konaní bolo nepochybne preukázané, že žalobca nebol v čase škodovej udalosti vlastníkom vozidla Y. J. CC (uvedené vyplýva jednak z výpovede samotného žalobcu, ako aj z potvrdenia o ukončení leasingovej zmluvy č. XXXXXXXXX zo dňa 04.11.2015, č. listu 247 spisu). Z právnej teórie, ako aj ustálenej rozhodovacej praxe potom nepochybne vyplýva, že žalobca ako leasingový nájomca vozidla Y. J. nie je oprávnený uplatňovať si nárok na náhradu škody, ktorý vznikol poškodením vozidla Y. J. CC, EČV: J. XXXDC. Súd prvej inštancie preto správne postupoval, keď žalobu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu zamietol.

26. Žalobca odvolanie odôvodňuje tým, že následkom škodovej udalosti mu vznikla škoda, ktorú však v odvolaní už neodvodzuje priamo od škody vzniknutej na vozidle, ale od škody, ktorá mu mala vzniknúť v prípade poškodenia predmetu leasingu, (t.j. motorového vozidla Y. J. CC) s ohľadom na obsah vzájomných práv a povinností medzi ním ako leasingovým nájomcom a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ako leasingovým prenajímateľom, pričom leasingovú zmluvu zo dňa 11.04.2014 žalobca v konaní ani nepreukázal. Navyiac, ak žalobca v odvolacom konaní tvrdí, že si uplatňuje ujmu, ktorá mu mala vzniknúť ako následok jeho záväzkov (ako leasingovému nájomcovi) voči leasingovej spoločnosti (leasingovému prenajímateľovi) ani v tomto prípade žalovaný nemá pasívnu legitímáciu, lebo táto by svedčila leasingovému prenajímateľovi a nie žalovanému. Žalobca v odvolaní sa pomerne obsérne venuje teoretickým úvahám o právnej úprave leasingu, pričom rozlišuje medzi operačným a finančným leasingom a najmä sa venuje následkom pre prípad poškodenia/zničenia predmetu leasingu. V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že v slovenskom právom poriadku leasingová zmluva nie je typovo upravená, a preto ide o nepomenovanú zmluvu, pričom obsah práv a povinností si zmluvné strany zmluvne výslovne upravujú. Žalobca však v konaní nepredložil ako dôkaz leasingovú zmluvu o zabezpečení č. XXXXXXXXX uzatvorenú medzi ním, ako leasingovým nájomcom a leasingovou spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., dňa 11.04.2014. Preto tvrdenia žalobcu o vzájomných právach a povinnostiach žalobcu na jednej strane a spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., na strane druhej vyplývajúcich z leasingovej zmluvy v konaní neboli preukázané.

27. V konaní tak nebolo preukázané, kedy a za akých podmienok dochádza k zmene vlastníckeho práva k predmetnému motorovému vozidlu, ako ani akým spôsobom boli upravené vzájomné záväzky medzi žalobcom, ako leasingovým nájomcom, a spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s., ako leasingovým prenajímateľom pri poškodení, respektíve zničení predmetného vozidla. Odvolací súd za správnu nepovažuje ani žalobcovu interpretáciu právnej povahy leasingových zmlúv, najmä jeho úvahy o tom, že v prípade finančného leasingu splátky predstavujú kúpnu cenu. S takýmto názorom nie je možné súhlasiť, nakoľko takéto úvahy možno vnímať len ako popis ekonomickej podstaty finančného leasingu, z právneho hľadiska je však zrejmé, že vlastníkom veci je počas finančného nájmu leasingová spoločnosť a k prevodu vlastníctva dochádza až po skončení leasingového vzťahu (ak je tak medzi stranami dohodnuté). Ak je poškodený vlastníkom veci, jeho majetkový stav zahrňuje hodnotu veci a v dôsledku jej poškodenia, či zničenja dochádza k zmenšeniu jeho majetkového stavu. Tomu, kto nie je vlastníkom veci, však škoda spočívajúca v znížení hodnoty veci v dôsledku škodnej udalosti oproti jej hodnote pred poškodením nevzniká, pretože ten, kto nenadobudol vec do vlastníctva, nezískal majetkovú hodnotu, ktorú by mohol stratiť. Rozhodujúcou pre právne posúdenie veci je skutočnosť, že žalobca v dobe kedy došlo k poškodeniu vozidla nebol jeho vlastníkom. Poškodením vozidla prišlo v dôsledku škodovej udalosti k zníženiu majetkového stavu vlastníka vozidla, ktorou bola leasingová spoločnosť nie nájomca vozidla, a na tom nič nemení ani okolnosť akým spôsobom si vysporiadali vzájomný právny vzťah založený leasingovou zmluvou leasingová spoločnosť s nájomcom - žalobcom. Majetkovou hodnotou, ktorá môže byť poškodená je skutočná hodnota veci, pokiaľ je ocniteľná peniazmi a samozrejme patriaca vlastníkovi, nie nájomcovi. Je už potom nerozhodné v akej forme je náhrada škody v konaní uplatnená.

28. Jedným zo základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu je existencia príčinnej súvislosti medzi právnou skutočnosťou, za ktorú sa má zodpovedať (t.j. v danom prípade dopravná nehoda) a vzniknutou škodou. Súdnou praxou bolo ustálené, že reťazec príčin nezakladá príčinnú súvislosť medzi konaním škodcu a vzniknutou škodou, ak do deja vstupuje iná, na konci škodcu nezávislá skutočnosť, ktorá je pre vznik škody rozhodujúca. Príčinná súvislosť je prerušená napr. v tých prípadoch, kedy bezprostrednou príčinnou škody je skutočnosť, ktorá je už sama následkom, za ktorú škodca zodpovedá z iného právneho dôvodu alebo vtedy, ak je vznik ujmy vyvolaný okolnosťou, ktorá nemá vecný vzťah ku konaniu škodcu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 25Cdo/267/2005 z 29.03.2007).

29. Žalobca v odvolaní argumentuje tým, že sa dostal do situácie, kedy mal v držbe poškodené vozidlo, musel platiť leasingové splátky a leasingový prenajímateľ nemal žiadnu povinnosť zabezpečiť opravu predmetného vozidla, či poskytnúť žalobcovi náhradné vozidlo, čím bol poškodený. Žalobca teda svoju ujmu odvodzuje od ním dojednaného leasingového vzťahu so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že záväzky nájomcu dohodnuté v prípade zničeného predmetu nájmu voči prenajímateľovi z leasingovej zmluvy nie sú dôsledkom škodovej udalosti (dopravnej nehody), za ktorú zodpovedá škodca, ale sú bezprostredným dôsledkom jeho zmluvného dojednaní. Žalobca zároveň v odvolaní tvrdí, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nespravodlivé, čo odôvodňuje tým, že pri finančnom leasingu prenajímateľ žiadnu skutočnú škodu neutrpi a jediným poškodeným je leasingový nájomca. V tejto súvislosti na dokreslenie svojich úvah uviedol aj teoretický príklad. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na závery súdu prvej inštancie, ktoré majú svoj základ v aktuálnej judikatúre a zároveň zohľadňujú a primerane vysvetľujú aplikovateľné ustanovenia, na základe ktorých súd rozhodol.

30. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca nie je v tomto spore aktívne legitimovaný na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej poškodením motorového vozidla, ktorého bol leasingovým nájomcom. Už len nedostatok vecnej legitímácie v predmetnom konaní je dostačujúcim dôvodom pre zamietnutie žaloby. U ostatných odvolacích námietok vo vzťahu k zamietaniu žaloby odvolací súd poukazuje, že sú bez právneho významu. Keďže v konaní pred súdom prvej inštancie bol prijatý správny záver o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, čo je postačujúci dôvod na zamietnutie žaloby, ostatné odvolacie námietky žalobcu sú právne irelevantné.

31. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 2 CSP rozsudok ako vecne správny, vrátane správneho výroku o trovách konania potvrdil.

32. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči neúspešnému žalobcovi.

33. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).